Voorstel voor	Algemeen bestuur	
Vergaderdatum	27 november 2019	
Onderwerp	Startnota's RES Drenthe, West-Overijssel en Twente	
Agendapunt	11	
Kenmerk	B2019/3020	
Portefeuillehouder	H. van Agteren	
Opsteller/indiener	J.H. Kat j.kat@vechtstromen.nl 0646715576	A. Wiegmans
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	***Besluit***
Advies commissie Duurzaamheid, Bestuur en Organisatie 13 november 2019	Akkoord met doorgeleiding naar algemeen bestuur als hamerstuk.
Besluit algemeen bestuur 27 november 2019	

I. Voorstel
Samengevat wordt voorgesteld:
1. de startnota's Regionale Energie Strategie (RES) voor de RES-regio's Drenthe, West-Overijssel en Twente vast te stellen. Hiermee stemt u in met de processen om te komen tot de RESen. In de startnota's zijn de contouren voor het proces beschreven:
   - het doel en de ambitie voor de gezamenlijke regionale opgavel;
   - de inhoudelijke scope (focus op opwek hernieuwbare elektriciteit en warmte gebouwde omgeving);
   - de lijn voor besluitvorming, participatie en communicatie.

II. Inleiding / kader
Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en doelstellingen bepaald voor 2030 (49% CO2-emissiereductie ten opzichte van 1990) en 2050 (minimaal 80-95% CO2-emissiereductie). Voor de uitwerking van de afspraken is een Nationaal Klimaatakkoord opgesteld. Aan vijf tafels zijn daarvoor afspraken gemaakt: industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw en landgebruik en elektriciteit. Een voor de decentrale overheden belangrijk onderdeel van het akkoord is het opstellen van Regionale Energiestrategieën (RES).

Klimaatakkoord en RES
Het Kabinet heeft het Klimaatakkoord op 28 juni 2019 ter vaststelling voorgelegd aan de deelnemende partijen.

Waterschappen nemen samen met medeoverheden, maatschappelijke partijen en het bedrijfsleven deel aan het Nationale Klimaatakkoord.

De Unie van Waterschappen heeft op 11 oktober unaniem ingestemd met de ondertekening van het Klimaatakkoord. Ondertekening door VNG en IPO is voorzien voor eind 2019.
Een belangrijk deel van de uitvoering van het Klimaatakkoord ligt in de regio's. In het Klimaatakkoord zijn o.a. afspraken opgenomen voor de Regionale Energie Strategieën en er is een handreiking opgesteld (versie oktober 2019). Zie: https://www.regionale-energiestrategie.nl/bibliotheek+nieuw/res++beeldmateriaal/default.aspx.

Deze handreiking is gebruikt voor het opstellen van de startnota's. Bij de ontwikkeling van de RES bepalen provincie, gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties welke bijdrage zij gezamenlijk kunnen leveren aan de doelstellingen van het landelijke Klimaatakkoord. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in opwek van duurzame energie (elektriciteit) en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag- en energie-infrastructuur.

RES regio's
Het beheergebied van Vechtstromen is gelegen in 4 RES-regio's. Met de betrokken waterschappen zijn afspraken gemaakt over de ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging van de waterschappen in de RES-regio's:

- RES Drenthe, vertegenwoordigd door waterschap Hunze en Aa's.
- RES West-Overijssel, vertegenwoordigd door waterschap Drents Overijsselse Delta.
- RES Achterhoek, vertegenwoordigd door waterschap Rijn en IJssel.
    - De startnota voor de RES Achterhoek is nog niet beschikbaar. Een klein deel van het beheergebied van Vechtstromen ligt in de gemeente Oost Gelre (omgeving Neede en Rietmolen).
- RES Twente, vertegenwoordigd door waterschap Vechtstromen.

Voorbereiding RES
In elke regio worden de hoofdlijnen van het proces om te komen tot een Regionale Energie Strategie met een startnota vastgelegd. De organisatie van de RES verschilt per regio. De aanpak en processtappen komen voor een belangrijk deel overeen. Om de voorbereidingen voor het ontwikkelen van de RES te starten, zijn de startnota's RES opgesteld.

Inhoudelijke discussies (o.a. op basis van aspecten ruimtelijke kwaliteit, maatschappelijke acceptatie en maatschappelijke kosteneffectiviteit) volgen in de fase van het opstellen RES.

III. Beoogd effect
Dit voorstel draagt bij aan het samen met medeoverheden en maatschappelijke partners werken aan het behalen van de doelen voor duurzaamheid en energiebesparing.

IV. Argumenten

1.1 Vaststelling van de startnota's is een afgesproken uitwerking van het Klimaatakkoord.
Op 29 mei heeft het algemeen bestuur ingestemd met de ondertekening van het Klimaatakkoord. Hierbij is ook afgesproken dat we zullen deelnemen aan de RESen en hiervoor een startnota's zullen opleveren.

1.2 Vaststelling van de startnota's is nodig om de voortgang in het proces te houden
De startnota beschrijft het proces hoe we met veel partijen in de regio's willen komen tot een RES. De startnota's zijn het eindproduct van de kwartiermakersfase.

Door samen met de partners de startnota's vast te stellen, kunnen vervolgstappen worden gezet in het proces. Deze moeten resulteren in het tijdig opleveren van de concept RES.

1.3 Na de ondertekening van het Klimaatakkoord kunnen de regio's officieel starten met het opstellen van de RESen
In de planning van het in juni van dit jaar gepresenteerde Klimaatakkoord is voor het opstellen van de RES een zeer strakke en ambitieuze tijdplanning opgenomen. De regio's krijgen tot 1 juni 2020 de tijd voor het opleveren van de concept RES (het aanbod van de regio in de vorm van de concept RES). Na doorberekening door het Planbureau van de Leefomgeving wordt de definitieve RES 1.0 opgeleverd (voor 1 maart 2021).

V. Risico's en kanttekeningen
- In dit speelveld moeten de deelnemers aan de RES gezamenlijk tot een strategie komen. Afstemming van hetgeen vanuit de individuele partners wordt geboden, vindt plaats in het bestuurlijk overleg. De organisatie hiervan verschilt per regio. Het risico bestaat dat partijen niet tot overeenstemming komen over een gezamenlijke strategie. Als deze situatie zich voordoet, treedt het in de Startnota beschreven escalatiemodel in werking.
- De startnota's die voor de behandeling van het Klimaatakkoord (28 juni 2019) zijn opgesteld, bevatten afwijkende data. De data genoemd in het klimaatakkoord zijn leidend.

VI. Financiën
Voor het opstellen van de RESen stellen de betrokken overheden om niet ambtelijke capaciteit beschikbaar en wordt een werkorganisatie ingericht die betrokken partijen ondersteunt. Financiering van deze werkorganisatie gebeurt binnen de middelen die de rijksoverheid hiervoor beschikbaar stelt aan de regio.

VII. Communicatie
Voor de communicatie en participatie wordt voor iedere RES-regio een apart plan van aanpak uitgewerkt. Dit plan helpt bij het inrichten van het participatieproces en moet ervoor zorgen dat een brede vertegenwoordiging van inwoners, bedrijven en andere betrokkenen kan deelnemen.
Waar Vechtstromen een communicatierol heeft te vervullen rondom de RESen, pakken we de communicatie op in lijn met die van de plannen van aanpak voor communicatie en in aansluiting op de landelijke RES-campagne die in ontwikkeling is.

<u>Kernboodschap</u>
Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en haar doelstellingen bepaald voor 2030 (49% CO2-emissiereductie ten opzichte van 1990) en 2050 (minimaal 80-95% CO2-emissiereductie). Voor de uitwerking van de afspraken is het Nationaal Klimaatakkoord opgesteld.
De Unie van Waterschappen heeft op 11 oktober unaniem ingestemd met de ondertekening van het Klimaatakkoord.
De Regionale Energiestrategieën (RESen) zijn een belangrijk onderdeel in het Klimaatakkoord.

Waterschappen in Nederland - en zeer zeker ook Vechtstromen - nemen samen met medeoverheden, maatschappelijke partijen en het bedrijfsleven deel aan het Nationale Klimaatakkoord. De RES-regio's Drenthe, West-Overijssel, Twente en Achterhoek liggen in het werkgebied van Vechtstromen. In elke regio worden de hoofdlijnen van het proces om te komen tot een Regionale Energie Strategie met een startnota vastgelegd. Door samen met de partners de startnota's vast te stellen, kunnen vervolgstappen worden gezet in het proces. Het dagelijks bestuur van Vechtstromen stelt het algemeen bestuur voor de startnota's Regionale Energie Strategie (RES) voor de RES-regio's Drenthe, West-Overijssel en Twente vast te stellen. De vaststelling van de RES Achterhoek volgt later.

VIII. Uitvoering

Het besluitvormingsproces kent drie momenten die gezamenlijk worden doorlopen:

1. "de Startnota Energiestrategie": vast te stellen door raden, staten en algemeen besturen na ondertekening van het Klimaatakkoord;
2. "de Concept RES": samenhangende regionale strategie vast te stellen door de Colleges van B&W, Gedeputeerde Staten en de dagelijkse besturen van de waterschappen voor 1 juni 2020;
3. "de RES 1.0": vast te stellen door gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de waterschappen voor 1 maart 2021.

IX. Bijlage(n)

1. Besluit.

Besluit vaststelling startnota's RES Drenthe, West-Overijssel en Twente

Kenmerk: B2019/3020

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 5 november 2019;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

de startnota's Regionale Energie Strategie (RES) voor de RES-regio's Drenthe, West-Overijssel en Twente vast te stellen. Hiermee stemt u in met de processen om te komen tot de RESen. In de startnota's zijn de contouren voor het proces beschreven:

- het doel en de ambitie voor de gezamenlijke regionale opgave;
- de inhoudelijke scope (focus op opwek hernieuwbare elektriciteit en warmte gebouwde omgeving);
- de lijn voor besluitvorming, participatie en communicatie.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 27 november 2019.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf drs. R.I. Andringa, secretaries